

ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಆಗಸ್ಟ್ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಯೀಲ್ಡ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅದು ೧೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಲ್ಲಿ ಜಾನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮೋಟಾರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ಸದ್ಯೋಜಾತ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೋಟಾರ್‌ಗಳು ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ೮-೧೦ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ರೈತರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇವತ್ತು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಂ.ಜೆ. ಸದ್ಯೋಜಾತ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಎಗ್ಜಾಮಿನರ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಪಾರಪಾಯಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಣನೂರಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

Finaneial Business

Discussion on the Demands for grants for 1982-8

Rural Development and Panchayatraj

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ (ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ೧೪-೧೫ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದಂತಹ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಥವಾ ಖೇಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುಧಾರಣೆ, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಹೊಸ ಹುರುಪು ಕೊಡುವಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರರವರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅನಿವಾರ್ಯವನ್ನು ಸೂಚನೆ

ಮಾಡುವ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಬರೀ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಕೇಳಿತು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಅವರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಅದೇ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಬದುಕು ಅತನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದಂತಹ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧವಾದಂತಹ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಶೇಕಡ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯು ಸಹ ಈ ಒಂದು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಏನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವೋ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರರವರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಏನೆಂದರೆ ತೀರಾ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಐ.ಆರ್.ಡಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಟೈರ್ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ಐ.ಆರ್.ಡಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರವಾದಂತಹ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು ೨೭ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಟೈರ್ ಗಾಡಿ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭಾಗದವರು ಟೈರ್ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿ ಇರುವಂತಹ ಗಾಡಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ರೀತಿಯ ಗಾಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಯಾ ಭಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೭ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳು ಇವೆ. ಈ ೨೭ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಯಾವುದನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂತಹದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಬಲಾತ್ಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್ಕರವರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಭಟ್ಕರರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಎನ್.ಆರ್.ಇ ಪಿ. ಸ್ಕೀಂ ಬಹಳ ಆದರ್ಶಮಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ ಎತಕ್ಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದಂತಹ ಮಂಚು ವೇರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸದೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಡಿ.ಪಿ. ಎ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅನಾ ವೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಕ್ಕೇದ್ ರವರು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಯೋಜನೆ ಬದಲು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಟ್ಟಿದ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಯೋಜನೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಭಟ್ರು ಹೇಳಿದರು. ಆದು ಏನೆಂದರೆ ೨೦೮ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು ಇದ್ದವು ಆದರೆ ಈಗ ಈ ೨೦೮ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಯೋಗ ಇತ್ತು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತಹವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತಹವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂತಹವರು ಓನೇ ಪಂಚಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಸ್.ಇ.ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ೨೦೮ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಖಾದೀ ಮತ್ತು ಗೌರವೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿಯವರ ವಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ೩ ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೨೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ೨ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದು ಕ್ಲಾಕಿ ನಾನು ಬಂದೆ ಚಂತಾವಣೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ನಮಗೆ ಈ ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ದೊರೆತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪-೫ ಹಸುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದಂತೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಒಂದು ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ತಾಮ್ರ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಸುತ್ತಲು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೪-೫ ಹಸುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ನೂರಾರು ಹಸುಗಳು ಏನೋ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಗೋಬರ್ ಗಾಸ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವಂತಹ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜುಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಖಂಡ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳವರೆವಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸುಮಾರು ೭೧ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಅಖಂಡ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೆರವು ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯ ವೆಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳ ಬಹುದು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜುಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಈ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಳಕಳಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಈಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಹೂ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ೩-೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯವರು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡ ವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದಂತಹ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಆ ಕೆಲಸ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಗಳಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ದಿನೇದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ್ ರವರು ಡಿಐಎಐ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ್ ರವರ ಕಳಕಳಿ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕಕ್ಕಿಲಾಯ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಯ್ಯನವರ ಮಾತು ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುವೆ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಹಿತವಾಗಿ,

ಮೃದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಗಂಭೀರವಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಮ್ಮೆ ಕೂಡ ನನಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪೀಡ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮಂತಹ ಪಾಪರರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಆಗಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ್ ಅವರು ೨-೩ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪಿಎಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಡಿಪಿಎಪಿ ಅಲ್ಲ, ಐಆರ್‌ಡಿಪಿ ಎಂದು ಇರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಐಆರ್‌ಡಿಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮ್ಯಾನೇಜರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ಪೂಜಾರಿ ಯವರೂ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಮತ್ತು ನಾಳೆ ದಿವಸ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಐಆರ್‌ಡಿಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಾವು ನೀವು ಅಂದು ಕೊಂಡಷ್ಟು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಸಂದರ್ಭವೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಇರುವಂತಹ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಮತ್ತು ಎಡರುತೊಡೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡು ಬಡವನ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ, ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾಗ ಹಣ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಡಿಆರ್‌ಡಿಎ ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕಿರುವಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ ಏನು ಉಳಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಸಫ್ಫಿಡಿ ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನದಾರರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂತ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ, ಅದರಂತೆ ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಅರುನೂರು ಸಣ್ಣ ರೈತರು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಣ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆರೋಪದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ತಯಾರಾದ ಪಟ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಐದನೂರು ಆರನೂರು ಜನರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸದಾಕಾಲ ಸಿಗುತ್ತವೆ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಾ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಯೋಜನದಾರ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಡವನ ಮನೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ೨೭ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ 'ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ ಇಳಿದು ಬಾ' ಎಂದು ಗಂಗಾವತರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಆಗಬಹುದು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಆಗತಕ್ಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕಡುಬಡವನಿಗೂ ಅವನ ಮನೆಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಈ ೨೭ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವರು ಬಯಸುವ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಕಮ್ಯಾರಿಕೆ, ಚಮ್ಮಾರಿಕೆ, ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪಿಮಾಲವಾದ ಕಸಬು

ಬೇಕೆ, ಮತ್ತು ಎತ್ತು ಕೊಳೆಲಿಕ್ಕೆ, ಎಮ್ಮೆ ಕೊಳೆಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂತಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನದಾರನಿಗೆ ಯಾವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಜನದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ನೊಡಲೇ ತಯಾರಾದ ಪಟ್ಟಿಯಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ್ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗುವುದಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರು ಇಂತಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇವರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಸಕರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನದಾರರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾಯ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಏನು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರಯೋಜನದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕರಿಯಪ್ಪ, ರಾಮಪ್ಪ, ಕಟ್ಟಿಪ್ಪ ಯಾರು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಂತಹ ತಾಸಕರೇ ಅವರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಇದು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನಾನು. ನೀವು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ್ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ನೆರೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕ್ರಾಮಟೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಅಂತ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಡಿಪಿಎಐ ಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸ್ತವಿಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು ನಡೆಯುವಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಮಹತ್ವ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಕೂಡ ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು" ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕ ಮಿತ್ರರೂ ಇದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಎಂ.ಪಿ. ಗಳು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಅಂತ ಏನು ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನಾಯಿತರಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಎರಗನಕಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸಿ.ಆರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೇಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀರು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ೨೦-೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಂಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ನಾವು - ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದು ಲೀಡ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬಡಜನರು ಕೇಳಿದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಳಕಳಿ ಸರ್ಕಾರದ

ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ: ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಡಂಬಡವನಿಗೂ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೊ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ೩-೪ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಯೋಜನದಾರರು ಕೂಡ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಡಂಬಡವನ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೇ ಸಕಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ, ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಎರಡನೇ ಹಂತ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಪ್ರಯೋಜನದಾರರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಮೂರನೇ ಹಂತ. ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಹಿಂದೇಟು ಹೊಡೆದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರಿದೆ. ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಪ್ರಯೋಜನದಾರರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿರುಸಿನಿಂದ ಚಾಲನೆ ಕೊಡುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಬಿರುಸಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯ ಪಡಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಿ ಕಡಂಬಡವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂಥ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುನಿರಾಜು ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್.ಆರ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಕಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಕಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಗಾಗ ಚುಚ್ಚಿ, ತಿವಿದು, ಏರಿಸಿ, ಕೂರಿಸಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ನಾನು ಅವರಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕವನು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾದರೆ ಇಡೀ ಸಭೆ ಮೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೨ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ೧೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೫ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಂದರೆ ಹುಚ್ಚು ಬಿಡುವವರೆಗೂ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮದುವೆಯಾಗುವ ವರೆಗೂ ಹುಚ್ಚು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಗಾದೆ ಇದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಅಂದರೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲೆಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಬಾವಿ ಹಾಳಾಯಿತು ಎಂದು ಚೆನ್ನಗೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸ ವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆಸಿ ಬಂದಮೇಲೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ತೆಗೆಸಿ ಬಂದಮೇಲೆ. ಆ ಊರಿನ ಜನ ಇದು ನಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತು, ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಮಕ್ಕಳು ಜೋಕಾಳಿ ಆಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕುಳಿತು ನೋಡಿ ಅನಂದಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾವಿ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಇದೇರೀತಿ ಮುಂದು ವರೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ೨೦ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಭಾಗ ಹಾಳಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಉತ್ತರಾಕ್ಷೇಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವ ದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಕ್ರಮ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಭಟ್ಟರು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದು ಕ್ರಮ. ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ನಿರಾಶಾವಾದ, ಆಶಾವಾದ ಎರಡೂ ಅವರವರ ಭಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತ ವಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇವತ್ತು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಿಪೇರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಎರಡು ಸಂಚಾರಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇವತ್ತು ಅದಷ್ಟೂ ರಿಪೇರಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ರಾಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುನಿರಾಜುರವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಐ.ಆರ್.ಡಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅನಿಸಿಕೆ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಟಿ. ಮಾಯಣ್ಣನವರು, ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ, ನೀವು ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಯೋಜಿಸುತ್ತಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಾಯಣ್ಣನವರ ಅನಿಸಿಕೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂಥ ಆದರ್ಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾದ ಹಳ್ಳಿ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಯವರ ಕನಸು ಅಷ್ಟೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಅಂದರೆ ಭರತ ಖಂಡದ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಪಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿ ಜನರ ಬದುಕು ಹಸನಾಗಬೇಕು, ಸುಂದರ ಆಗಬೇಕು, ಅವರ ಜೀವನ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು, ಬದುಕು ಬಂಗಾರವಾಗ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕಲ್ಪನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಯಣ್ಣನವರಂಥ ಆದರ್ಶವಾದಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಬಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೬೦೦ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ. ಆ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಾಲ್ಕೈದು ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಆ ಘಟಕಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತಲುಪ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಹಳ್ಳಿ ತನ್ನಿಂದತಾನೇ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಕಡುಬಡವ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದಾನೋ ಅವನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಿಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಜನತಾ ಮನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜನತಾ ಮನೆಯಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯೋಜನೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಮನೆಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನಾಗಿ ತನ್ನಿಚ್ಚಿಯನ್ನರಿತು ನಡೆವ ಸತಿ ಇದ್ದರೆ

ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಿಚ್ಚು ಹಚ್ಚಿದ ಸರ್ವಜ್ಞ.

೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಮನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪುಣ್ಯವಾದಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆಡತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದು, ನಾವು ಉಪಕ್ರಮಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಾಯಣ್ಣನವರು ಒಂದೊಂದು ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಅಂದರೆ ಬದುಕಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ. ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಅವನಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ. ಅವನು ಅರ್ಥಿಕ ವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಗಳು ಅವನ ಮನೆ ತಲುಪಿವೆ. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾಲ್ಕುನೆಯದು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನಾಲ್ಕನೆಯದು ನೀವು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಜನತಾ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಮನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನು ಎಲ್.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯೋಜನೆ ತಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಕ್ಕಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಬದುಕು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕವಾದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನರಿತು, ಅದು ಅವರವರ ಯೋಗ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಎ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲರು ಹೈನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಕಡಗಲಿ ಗ್ರಾಮದ 29 ಜನ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುಪಳಿದಾರರಿಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇವತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಸಚಿವರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲರ್ಸ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಐ ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ., ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಿರಾಪರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದಿವೆ.

2-00 ಪಿ.ಎಂ.

ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಡಿ. ಪಿ. ಎ. ಪಿ., ಎನ್. ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಹಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಹಣ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಇನ್ನೊಂದು ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಲಾಯರವರು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎನ್.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ನಾವು 9 ಕೋಟಿ 21 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂಥಾ ದುಡ್ಡು ಸಾಲದು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಸಂಜೀವಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರವೇಶ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಪಾಠ ಹೇಳುವಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೊಠಡಿಗಳ ಅಭಾವವಿತ್ತು ಆಗ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ ರವರು ಮತ್ತು ಯುವಕ ಸಂಘದವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಕಲರ್‌ವರ್ಕ್ ಆಗಲೀ ಕಾಜ್ ವೇ ಗಳು ಆಗಲೀ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ

ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಮಗೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವನು, ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿತ್ರ ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಪಾತ್ರವೇ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾಕಿ ಕಡೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಸಹಕರಿ ಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ಬೇಕು ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕಾಸು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಡಿ. ಪಿ. ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಅದರೆ ಮಿಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಜನಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಎಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯರು ೩ ಕಾಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತುವರ್ಜಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎನ್. ಆರ್. ಡಿ. ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ೩ ಕಾಸು ಕೂಡ ಹಣ ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೂ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೂಂಗೆ ೧೨, ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಏನು ಪ್ರೈವರಿ ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ರೋಡ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಏನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಜನತೆಗೆ ಯಾವುದು ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಇದೆ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥಾ ಊರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ, ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ, ಸೇತುವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೇತುವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೂ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಇದ್ದರೂ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಜನಗಳ ಅನಿಸಿಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ದಣ ಕನ್ನಡದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ದ್ವಿಷ್ಣುಪನರಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌವರ ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಸಹ ಒಂದು ಸರ್ಕೆಯಲರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“Special attention should be Paid to the projects on which women can be gainfully employed. No road project should be taken up unless there is adequate financial provision and specific programme for its maintenance in future”.

ಡಾ. ಎಚ್. ಎಲ್. ಶಿವ್‌ಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಓದಿ ಹೇಳಿ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ಡ್ರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗಿದೆ. No road should be taken up unless there is a adequate financial provision for maintenance. ಇದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರೋಡ್‌ವರ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ದ್ವಾರೇಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ದ್ವಾರೇಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ತಾವು ವರಿಫೈ ಮಾಡದೇ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಇನ್‌ಡ್ರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಡಿ.ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಸೂಯಾ ಗಜಾನನ ರವರ.— ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಡಿ.ಸಿ. ಯವರು ಸಹ ಆ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ರೋಡ್‌ವರ್ಕ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಅಂಡರ್ ಟೈನ್ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆಪ್ತ ಆಗುತ್ತದೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಬಂಗಾಳದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಷಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರ ಕಳೆದ ಏನು ಎಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಆದಾಯ ಸ್ಥಳದ ಜನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ರೋಡ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಎರಡು ಇಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಬುಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟು ರಸ್ತೆಯಾಯಿತೆಂದು ಬಿಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಒಂದು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್‌ಗಳು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾಜುಣ್ಣನವರು ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡರವರು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಅವರು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಅವರು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. “ರಸಿಕನಾದವರ ಶಿಲುಬೆಯು ಬಂದಂತೆ” ರಸಿಕನಾದವರ ಮಾತು ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ನಗು ಬರುತ್ತದೆ, ತಮಾಶೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ೨-೩ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಟರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಘಾಟನೆಯ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಸರಾಘಟ್ಟ ರಸ್ತೆಯ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ರಸ್ತೆಗೆ ಎರಡು ಕಡೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅದು ಅಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಿಷಯ ಬೇರೆ ಇದೆ. ನನ್ನ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿವೃತ್ತ ಮಿಲಿಟರಿ ಜನಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಖಾತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಬೇರೆಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹಣ ಬಂದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಆರ್ಮಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ನಮ್ಮ ಖಾತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಇದೆ. ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರ

ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭೂಸೇನೆಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿಯವರು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ. ಸಮ್ಮಿಲಿತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕೊಡ ಹಾಗೇ ನಡೆದಿದೆ. ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕದಸ್ತರಿಗೆ ಒಂದೊಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಭಾಗದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರಂಗವ್ವನ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗುಂಡಿರಂಗವ್ವನ ಹಳ್ಳಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಾಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೊರ ಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೆಚಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಖಾತೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ನೂರಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಡಿಬಿಎಪಿ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನವರು ನಿಬಂಧನೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ನವರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೆಚಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಅಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಟೆಗ್ರೇಟೆಡ್ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ವಿರಿಯಾ ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮೆಂಟ್ ರಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಟ್ರೈಸಂ (ಹೊಸ ಯೋಜನೆ) ಅನ್ನು ಉಚಿತ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರಲ್ಲದೆ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸಿದ್ದರು. ಟ್ರೈಸಂ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಾರಂ ೧೮ರಿಂದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಯಂವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಬದುಕು ಹುಚ್ಚು ಹೊಳೆಯಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು ಜಾಸ್ತಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದೇ ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಟ್ರೈಸಂ ಯೋಜನೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಯಂವಕ ಯುವತಿಯರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆಶಾಕಿರಣವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಯಂವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಏನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಯಂವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು,

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಸೋಮಾರಿಯ ತಲೆ ದೆವ್ವದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿಲ್ಲದವರು ಜಗಲಿ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಕುಳಿತು ಹರಟುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಡೆದಾಟ, ಬಡಿದಾಟ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ವಕೀಲನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಟ್ರೈಸಂ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರನ್ನು ಹತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಮದೇವ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೀಳ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು. ಅವರು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—೧೦ ನಿಮಿಷದಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೇ ವಿನಹ ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ತಿಟ್ಟಿ.—ರಾಮದೇವ್ ಇವತ್ತಿಗೂ ಯುವಕರು, ಪ್ರಮೀಳರವರು ಯುವತಿ ಯರು. ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಜಾಸ್ತಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಅದರಿಂದ ಪೊಡಕ್ಕೆ ವಿಟಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೋಮಾರಿಯ ನಾನಸ್ಸು ದೆವ್ವದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ ಹಾಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೨ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದರೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕೇವಲ ೨೫-೩೦ ಜನರು ಪಡೆದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಉಪ ಯೋಗವಾದರೂ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಟ್ರೈಸಂ ಯೋಜನೆ ಎಂದರು. ಆದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಗಾಣದ ಎತ್ತಿನ ಹಾಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರನ್.—ದುರ್ದೈವ ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುವವರು ಪಟ್ಟಣ ದವರು, ಅವರಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜಶೇಖರನ್‌ರವರನ್ನು ಬಹಳ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದರ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್, ರಾಮದೇವ್, ಪ್ರಮೀಳರವರಿಗೆ ಟ್ರೈಸಂ ಆಗಲೀ, ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಲೀ ಏನು ಗೊತ್ತು? ಇದು ಚಾಮರಾಜ ಪೇಟೆ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಅಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು ೧೦ರಿಂದ ೨೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ತರಬೇತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಟೀಕೆ ಆಯಿತು. ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ೮೦೦-೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯುವಕರು ಯುವತಿಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಟೈಲರಿಂಗ್ ಆಗಬಹುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಆಗಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹ ರೂಢಿಮೂಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಕಸುಬುಗಳಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ೪೫೦೦ ಜನರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೧೦೦-೨೦೦ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಮೊನ್ನೆ ತರಿಸಿರುವ ಅಂಕಿ

ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ೪೫೦೦ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ೨,೮೦೦ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಬಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಜನರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಾಲಭ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವರು ತರಬೇತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಥೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಹುದು. ಆ ತರಹ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರಲ್ಲಿ ೨೮೦೦ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟವರಿಗಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಮಾಡಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಜನ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಯೂ ಉಪಯೋಗವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ೨೮೦೦ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೧೩೦೦ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು, ೩೦೦ ಜನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಯೋಜನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಮಿಂಚಿ ಬೆಳಕು ಕಾಣುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಷ್ಟು ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಭಾಗದ ಜನರು ಅವಲಂಭಿತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಾಮೇಗೌಡರ ಊರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯೇ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಾವಿ ಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದೆ. ನೀವು ಸುಂದರವಾದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಹೂವು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದವರು, ನಿಮಗೆ ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಊರು ಕಡೆ ಮಳೆ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ರಾಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಿಜ.....

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹುಟ್ಟು ಆಕಸ್ಮಿಕ. Birth is an accident. ನಾನು ಬುರುಲು ಸೀಮೆಗೂಡ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಿಪುರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೇ ಇರಬಹುದು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಬುರುಲುಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಇದೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುರುತಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಸಂತೋಷ ಸುಖದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಾರೆತಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯರಾದ ರಾಮೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ರಸಿಕನಾಡುವ ಮಾತು ಶಶಿಯಂದಿರಿ ಬಂದಂತೆ ಅವರ ಮಾತು ಹಾಸ್ಯಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ —ನಾವು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನೀವು ಅದರ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರೆ ಎಳೆದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ —ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೪೨ರವರೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೨೩ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೋಡಿದ್ದು ೧೦೮ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ೧೦೫ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗೆ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಪಂಪ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೧-೪-೧೯೪೨ ರಿಂದ ೩೦-೬-೧೯೪೨ರವರೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ನೀವೇ (ರಾಮೇಗೌಡರಿಗೆ) ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎನ್ ಆರ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಬಾವಿಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇಂಜಿನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕಲ್ಲುಹಾಕಿ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಾಷರ್ ಹೋದರೂ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೆ ೧೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೫ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೨ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಮಳೆ ಬರದಿದ್ದರೂ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಈಗ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕೆಲವುಕಡೆ ಬಾವಿಗಳು ಹಾಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯೂನಿಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ೨೬ ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. —ನಾವು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ. —ಒಂದೆ ಒಬ್ಬ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಅನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಬೇರೆ ತರಹದಲ್ಲಿ ಮಾಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಮೂರು ಜನ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೊದಲು ಒಬ್ಬರಿದ್ದರು, ಈಗ ಮೂರು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಕ್ಷೇರಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಏನಾದರೂ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಫೋನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಒಬ್ಬ ಇದ್ದ ಈಗ ಮೂರು ಜನ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊರುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದರೆ ಎರಡು ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಸಣ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದರೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ ಆ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ತಾ. ಇರುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ. ಅವರು

ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷಪಡುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ರಾಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾಗಬಹುದು. ಇನ್ನು ಪೈಪ್‌ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ..

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಹೆಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ಚೀಫ್‌ ಇಂಜಿನಿಯರರ ಕಚೇರಿ ಧಾರವಾಡ ದಲ್ಲಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಂತರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಹೆಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಶಪ್ಪುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಈಗಾಗಲೇ ಆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೆಚ್ಚುವಂಥದ್ದು. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯವರು. ಅದನ್ನು ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೂವ್‌ ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು, ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರೆದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರತಕ್ಕ ಜನ ಅವರು, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕಡೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೊರತು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ತೆಗೆಯಬಾರದು, ಜಿಯಾಲಜಿಸ್ಟ್‌ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಈ ಗುರುತಿ ತಪ್ಪುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೀಳಿದ್ದೇನೆ.

೩-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಆಗದಷ್ಟು, ೧೭೫ ರಿಂದ ೨೦೦ರ ವರೆಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. ೧೯೭೩-೭೪ ರಿಂದ ಬಾರದಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನು ನಾವು ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ತಂದ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೆಳಗಾಂ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ೮೦೦ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಂತರದ ಸ್ಟಿಮೆಂಟರಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ ಸೇರಿದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಎ.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಎಸ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆರುಕಿನಿಂದ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಕೆಲಸ ಮಂಜೂರಾಗುವವರೆಗೆ, ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಕ್ರಮ್‌ ಆದಮೇಲೆ, ಕೆಲಸ ಚೆರುಕು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಹಜ. ಅವರ ಭಾವನೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಿ.—ಎಸ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಎಸ್. ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬರೀ ಅರ್ಧ ದಾರಿವರೆಗೆ ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು ಇನ್ನರ್ಧ ದೂರ ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಬೇಗ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿವರಣೆ ಕೇಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿಲಾಯ ಅಮರ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮುನಿರಾಜುರವರು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಸದಸ್ಯರು ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮದು ಯಾವಾಗಲೂ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸೇ. ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವರು ನಾವು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಫಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎನ್.ಆರ್.ಡಿ.ಎಸ್. ಮೂಲಕ ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಎಸ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸೋಣ. ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸೋಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಯೋಗ್ರಾಫ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡಾ ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ, ಕವಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಊರನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ತಾಯಿ ತುಂಗಯ್ಯ ಧಾಟಿ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯ ಕಳೆದು, ಒಂಬತ್ತು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೂರು, ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿ ಅದು ಊರಲ್ಲ, ನಮ್ಮೂರ ಕಡೆ ಉರೆಂದರೊಂದೇ ಮನೆ, ಪಡು ವೆಟ್ಟುಗಳ ನಾಡು, ಎತ್ತನೋಡಿದರತ್ತ ಸಿರಿಹಸಿರು, ಇದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆನಂದ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಒಂದು-ದೊಸುಗೆ

ಇಂತಹ ಮಲೆನಾಡಿನ ಚಿತ್ರ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ? ಇವತ್ತು ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಮಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಯೋಗ್ರಾಫ್‌ನಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಾಡು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ತಕ್ಷಣ ಬಯೋಗ್ರಾಫ್ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ತತ್ತ್ವವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊರತೆ ಇರಬಹುದು. ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ರೈತಾಪಿ ಭಾವನೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಕಳಕಳಿ ಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆಯೇ ನಾನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಕೋಲಾರದ ಕಡೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಬರದಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೨೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ೨ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಬರಲಿ. ನಾವು ಆವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ಉಂಟೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರೋದು ೩ ತಿಂಗಳ ಈಚೆಗೆ ಈಗ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ವಾಕ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಕೇಳೋದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಎನ್ನೋದು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಕೊಡುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಸಿಮೆಂಟ್ ಒಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೇ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕೆ ಪಡಬೇಡಿ. ಅದೇನೋ ೨೪ ಲಕ್ಷ ನಮ್ಮದಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು, ಯಾರದೋ ಕೊಟ್ಟಿರೋದು, ಆವರೇನೇ ಮಾಡಿರೋದು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನಾನು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರಿಯವರು ತೋಟಗಾರಿಕೆ

ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಲಾಂಡ್ ಆರಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಕಳುಹಿಸಿರೋ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಿತ್ತು? ಅದು ಬರಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶೇರ್ ಖಾನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವೇನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಶ್ವರಿ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಈಶ್ವರಿ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಸರಿಬೇಕೇ?

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮುಸ್ಲಿಮರವರಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಆ ಕಡೆಯವರು, ಈ ಕಡೆಯವರು ಎನ್ನುವ ಬೇಧಭಾವ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು. ಅವರೇ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಮುಖ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದೆವೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸವಿಗೆ ಸುಮಾರು ೮೦ ಪೆರ್ಟೆಂಟ್ ವರೆಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ೩-೪ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಗುಡ್ ಗಾಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ, ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ೪ ಹಸುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರೂ ಸಹಾ ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆೆಯದಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ಜೀ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ದ್ವೀರಾ? ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನವರಿ.—“ಜೀ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಏನು ಕನ್ನಡ-ಹಿಂದಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ವೀರಾ? ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಭಾಕರ್ ರಾಯರೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ ಆಗಲಿ ಹೇಳೋಣ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೀದರ್ ಇಂಟಿ ಗ್ರೇಟರ್ ಉರಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇದು ಎಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗಪರಿದಿದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಮಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿದೇಶೀ ಯೋಜನೆ. ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ೧೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಡಾಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಯುನಿಸೆಫ್ ಮೂಲಕ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದು. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಜನ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಪಾರ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ಮೂಲಾರು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರಬೇಕೆಂದು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದರು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಸಾರಿ ಅಭಾವಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಇದೆ. ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಾವಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಐ. ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.—

(೧) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

(೨) ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ

- (೩) ಶಿರಹಟ್ಟಿ
- (೪) ಶಿಗ್ಗಾವೆ
- (೫) ಧಾರವಾಡ
- (೬) ಅಫಜಲ್‌ಪುರ
- (೭) ಮಾಲೂರು
- (೮) ರಾಯಚೂರು
- (೯) ದೇವದುರ್ಗ
- (೧೦) ಚಿಕ್ಕನಾಯ್ಕನಹಳ್ಳಿ

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಕಡೂರು ಮತ್ತು ರಾಯಬಾಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೪-೫ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಅಗ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಇಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಳಕಳಿ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ೧೬೦-೧೮೦ ಇಂಚು ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಂದೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದೇ, ತಾಯಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದೇ, ಸೇರಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸದಾ ತೆರದಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಸವ್ವನವರು ಕಟುವಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಲಘುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೃದುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ನಮ್ಮ ಕಮೀಷನರವರೂ ಆದೇಸು ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸವೇ ನಾನು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎರಡು ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವ್ವನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿ ಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ತೆರದಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ; ಜನತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಂಟ್ರಿವಂತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಇಲಾಖೆ; ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ನೆರವು ಕೊಡಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾತನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ; ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರರವರು ನಾನು ಈ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಇಚ್ಛಿದಂತೆ ಹಾಕಿಂತ ನಾಲ್ಕುಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿದರು ನಮಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ

ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಸಂಜೀವಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೆಕಾನಿಕರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎರಡು ಜನರನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ಹಾಕಿ; ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೫೨೫ ಮೆಕಾನಿಕರುಗಳು, ೧೯ ಸಂಚಾರಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಯೂನಿಸೆಫ್‌ಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ೨೨ ವಾಹನಗಳು ಇವೆ.

(ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠದಲ್ಲಿದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವುಗಳು ಯಾರ ಕಂಪೋಲಿನಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲವೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ, ನಾವುಗಳೇ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೪ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ೮ ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಿದ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಹಾಯಕರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾಳೆಯೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪಿ. ಹೆಚ್. ಇ. ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಹಾಯಕರಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಜನತೆಯ ಕೆಲಸ ಸರ್ವಾಗೋಷ್ಠಿವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಗ್ದಾನ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕ್ರಮಾನ್ವಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಾದರೆ; ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೊಸ ತಿರುವು ಕೊಡುವಂತೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯಾಂಗಡರು ಅತೀಕಮೇಹ್ವಾಕಮಿ ಟೆರಿಟೋರಿಯಲ್ ಕೊಂಡಷ್ಟು ಬಸಪ್ಪ ಕಮಿಟಿ ಟೆರಿಟೋರಿಯಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಫ್ಲೀಟುಯರ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಿಸ್ಟಂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಹಣಕಾಸು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಆಹರಲ್ಲ. ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ನಂಬಿಕೆ ಅಂಥ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗದಂತೆ ಕಾಲದಲ್ಲೆ ಪಾಲಿಸಿ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕಾಸು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಲವು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾರ ಹಳ್ಳಿ, ಹರಮಗಟ್ಟು ಸೂಗೂರು, ಆಯೂರು, ತಮಡೇಹಳ್ಳಿ, ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಒಟ್ಟು ೬ ತಿಂಗಳು ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ತಪಕ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿ ಫೇರ್ಮನ್ ಮನೆ ಎದುರು ಕೊಡಗಳಲ್ಲಿ ಮರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರೆಜರ್ ಹಾಕಬೇಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮೈಲು ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತೀದ್ದಿರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ನನಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಕ್ವಾರಿಟಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಐ ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಐಂಡೆಕ್ಸಿಕೇಷನ್ ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಬಡವರು ನಿರ್ಗತಿಕರು ಅಂಥ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಆ ಬಡವನಿಗೆ ಖಾತೆ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆಯೇ ಫಹಣಿ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆಯೇ, ಮತ್ತು ಶೂಂಟಿ, ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ೬೦೦ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೦೦ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆನರಾಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಜಯಬ್ಯಾಂಕ್, ಇನ್ಸ್ಟಿ.ಡಿ.ಸಿ.ಪಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಲ್ಲಿ ಹಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರಿನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಿರುವುದರಿಂದ, ಅದಷ್ಟು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು, ಇನ್ನು ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದು. ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ, ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು ೪೯-೫೦ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಈಗ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ಗೆ ೪೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್, ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ೬೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ೫೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಿ ಪುರವರಿಗೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇನ್ನು ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೇವಲ ೫೦ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಗ್ರಾಮಸೇವಕರಾಗಿದ್ದವರು, ಒಳ್ಳೆಯ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಅದೇ ರೀತಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರು ೨೦ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಲ್ಲೇ ದುಡಿದವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಜಗೌಡ.—ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ೧,೦೦೦ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಂ ಕೊಡುವುದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ೫೦೦ಜನ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ, ಇನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕುವಾಗ ಸಬ್‌ಮರ್ಜೆಬಲ್ ಮೋಟಾರ್ ಹಾಕಿ ಓವರ್‌ಹೆಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ? ಈ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಟ್ರಿಯಸರ್ಮಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅವರವರೇ ಕೆಲಸ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗಸನಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವುದು ಕಮ್ಮಾರರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಟ್ಟುವುದು ಕಂಬಾರರಿಗೆ ಮಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಳಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಹಜಾಮನಿಗೆ ಕತ್ತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಾರನಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ದಿವಾಕರ್.—ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ರೀಜನಲ್ ಆಫೀಸ್‌ನಿಂದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಅದರ ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದೇ. ಕಾರಣ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ನೇರವಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಸೂಯಾ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟ ಫೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಹೋಗಲಿ ಈಗ ಹಾಲಿ ಎಷ್ಟು ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ವೇಕನ್ಸಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಕನ್ಸಿ ಇದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ತುಂಬದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಣ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು

ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಫಿಷರೀಸ್ ಟಿ.ಡಿ.ಬಿ.ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ.

ಭೇರ್ಮನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಫಿಷರೀಸ್ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ಮಾಯಣ್ಣ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಭೇರ್ಮನ್.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರದೇಶ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಯಾಕೊಂಡರ ಪೂರ್ವಭಾಗ, ಅನಗೋಳು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಡಿ.ಪಿ.ಎ ಪಿ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸದರೇ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಆತ್ಮಾನಂದ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಗ್ರಾಮ ಪಾಂಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಸಾಲದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದರು ಅಗ್ಮೆಂಟೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಸುಮಾರು ೭-೮ ಕಿಂಗಳಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅದು ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನಹರಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪೇರಂಪ್ಪನ್.—ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನೀವು ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀವು ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬೀದಿ ದೀಪದ ಹಣ ವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ವರಮಾನ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇನ್ನು ಮಿನಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಅಂತ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಡವಾಗಿ ಇನ್‌ಫಾರಂ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಪುರೈಸಲ್ಸ್ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೋಡಲ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೯೦ ವೆಸ್ಟ್‌ನಾರಬೇನಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದ ವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸರ್ವೇಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಆಡುವ ಮಾತಿನ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಲೆ ವೊಂದು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ನಿವಾರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಫಲಾನು ಭವಿಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವುದು ಒಂದು ಹಂತ. ಅನಂತರ ಅವರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಎರಡನೇ ಹಂತ. ಈ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ ಆಪರೇಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆ ಬಡವರ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಕತ್ತರಿ ಬೀಳುವುದು ಇಲ್ಲೇ. ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಅಟಿಟ್ಯೂಡ್‌ನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೆ ಅವರು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಕಲೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಅವರು ಕರೆಯತಕ್ಕ ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಿಂದ ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ವಿವಿಧ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಈ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬಾರೋಂಗ್ ಕೆಪ್ಪಾಸಿಟಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲೂ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್‌ಗಳೇ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕತ್ತರಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಬಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸರ್ವ್ಲೆ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್ ಮೊದಲನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕಿಗೆ ೫-೬ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಾಗಲಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ೧೬೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮದು ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಇರುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು. ಪಿಹೆಚ್‌ಇನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಜೆನಿಯರ್ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಅವರೊಬ್ಬರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?.....

ಛೇರ್ಮನ್.—ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಕೇವಲ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಕೇವಲ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೋ, ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೋ ಒಂದೊಂದುಸಾರಿ ಡಿಡಿ ಸಿ ಮಿಷಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲೇ ನೀವು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆರೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಮಂಡ್ರೆ.—ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಡಿಡಿ ಸಿ ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ, ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ, ತಾಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಛೇರ್ಮನ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತಮ್ಮೇಗೌಡರು ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಪದೇ ಪದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಭಿಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳು ಫೇಲ್ ಆಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಓಪನ್ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು? The Hon'ble Minister explained in his speech that Deputy Commissioners have been empowered to take up open wells.

CHAIRMAN.—I fined only repetition of points.

ಶ್ರೀ ಭಿಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಯಾರ್ಕಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೮ ವರ್ಷದಿಂದ ನೀರಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ತಾ. ೨-೧೦-೧೯೭೯ ರಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿವೆಯೇ ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಲ್ವೆ ರೋಡನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಫ್. ಭೈರಿ.—ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಕಳೆದ ೩೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಲೀ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಕೊರತೆ ಸಹ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜವರು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸ್ಕೀಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಎಸ್.ಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕೈ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸ್ಕೀಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಪ್ರೈವೆಟ್‌ಗಳನ್ನೇ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಜಾಗ್ರತೆ ಮೆರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕ್ಷೇತ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತಾವು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನುಭವ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಚಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಇನ್ನೂ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಆರ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣ ಪೂರ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಕರೆಯುವ ಹಸುಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಸಾವಿರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೇನೇಜರ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ ಮಿಲ್, ರೂಟ್ ಇಲದ ಕಡೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗಲೇ

ರಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಆದೇಶ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಯೂನಿಯನ್ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅವರನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಾಲು ಸಿಗದ ಕಾರಣ ರೂಟಿಗಳನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣ ರೈತರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲದ ಆರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ದಿನ ನಡೆದ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಾದ ವಿವಾದಗಳಾದರೂ ಸಹ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ರೈತರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇವಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಆಯ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆಂದು ಕೊಟ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣ ಪೂರ್ತಾ ಖರ್ಚಾಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದಿದ್ದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಸಚಿವರೇ ಆಗಲೀ, ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರೇ ಆಗಲಿ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು.

SRI PRABHAKAR TELKAR.—Sir, our Government is taking lot of steps to improve the rural areas. At the same time I would like to bring to the notice of the Government a very serious problem that is now being faced by women folk living in rural areas, in the matter of answering nature call. The women living in rural areas have to answer thier nature call either in the early morning or after sun set. This is what is going in most of the rural areas. And so far Govern ment has not taken any steps in this direction. In fact I have sent a letter in this behalf a year back to th Prime Minister also. I was expecting that our Government would provide some facilities to the rural women who are undergoing hardship in this regard but no arrangement has been made. I therefor request the Hon'ble Minister to take immediate steps in this regard and solve the burn- ing problem of the women folk of the rural areas.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಚಿಲ್ಪರಾಜ್.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಓಪನ್-ವೆಲ್ಸ್‌ಗೆ ರಿಪೇರಿ ಹಣ ಕೊಡ ಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಪೇರಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವು ಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಬೋರ್-ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಫೇರಿಮಾಡಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗನೇ ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ಗಳಿಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಾ. ೨-೧೦ ೧೯೭೯ ರಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇರ್‌ಮನ್‌ಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಮೈಕಿ ಕೆಲವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಕೆಲವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಡೆಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗ ತಮ್ಮ ಮತದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್-ಫಂಡ್ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಟರ್-ಲಿಂಕ್

ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮೆನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಜಾರಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದ ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನದಂತಿವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡರು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು ಅದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೋ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿನವರೂ ಸಹ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, ಕೆಲವರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ನಮ್ಮ ಕಡಿ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಅಥವಾ ಕಲ್ಪನೆ ಏನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಕಲ್ಪನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಾರಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೊ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ೧೦೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ. ವೈಸೂರು ಇನ್ನು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತುಮಕೂರಿಗೆ ೭೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಆಗಿರಲಿ ಯಾರಾರೂ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಜನರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ, ಬೇರೆಯವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸಕಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ. ಇದಕ್ಕೆ ಲೋಕಲ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಸಹ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಮತ್ತುವುದೇ ಆಗಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ೬೦,೪೦ ಅಂತ ಏನು ಒಂದು ರೇಷಿಯೋ ಇದೆ ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇರಲಿ, ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೇ ಇರಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರೂ, ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅವರೇ ವಾಲಂಟಿಯಾಗಿ ಒಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಉಳಿದ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಆಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಫೋನ್ ಹಿಡಿದಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಅವರಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಇದಕ್ಕಾಗಿನೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತುಂಟು. ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾರ ಒತ್ತಾಯವೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಆಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಪೋಸಲ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಸತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾವು ನೋಡಿದರಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಬಂದಿಗೆಯನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಬೇಗನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ನನ್ನ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ನೀವು ಒಂದು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ತಮ್ಮ ಹೊಸ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಷನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಡಿ ಸಿ ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಮಾರು ೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಲೀಡಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನೇಜರ್ಸ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನು ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆಯೂ ಕೂಡ ಡಿ ಸಿ ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಡಿ ಸಿ ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿ ಆರ್ ಎ ಲೋನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳು ಇವೆ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿನೇ ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಭೆ ಕರೆದು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ, ನಾಳೆಯೂ ಚರ್ಚೆ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ಪೂಜಾರಿಯವರು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಭೆ ದಿವಸ ಜಮಾ ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಬೆನಿಫಿಷಿಯರೀಸ್‌ಗೆ ಸ್ಕಾನ್ಸರ್ ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷರ್ ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಇದರಲ್ ಆಕ್ರೂಯಲ್ ಬೆನಿಫಿಷರೀಸ್ ಎಷ್ಟು? ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವುದು ಬಹುಶಃ ನಾಳೆ ನಾಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗ ಬಹುದು ಆವಾಗಲಾದರೂ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರು ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ನಲ್ಲಿ ೬೦:೪೦ ರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ೪-೫-ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ೭೦:೩೦, ೬೦:೪೦ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ಸೆಡೆಲ್ಲೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ೫೦:೫೦ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೊಸ ಸಲಹೆ ಬಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಾಳೆ ದಿವಸ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ೫೦:೫೦ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಜೂಗೌಡರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ೫೦೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಡೆ ಒಂದು ಮಿನಿವಾಟರ್ ಸೆಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ, ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳು ಇವೆ, ಆ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನೇನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದರ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಅನ್ನುವ ವಾತವ್ಯ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ೫೦೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಡೆ ಒಂದು ಮಿನಿ ವಾಟರ್ ಸೆಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಅನ್ನು ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ಕುಮಗಳೂರು ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ೫೦೦-೧೦೦೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗುವುದೂ ಕಡಿಮೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಾಗಿ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಅನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಫಾರಂಸ್‌ಗಳು ಇವೆ. ೫೦೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಡೆಯೋ ಅಥವಾ ೧೦೦೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಡೆಯೋ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವನಾಥನವರೂ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡುವ ನಾಯಂದವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಕಸಬು ರೂಢಿಮೂಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟು ಕಸಬುನಿಂದಲೇ ಬಂದುದಾಗಿರುತ್ತೆ ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಲಿ, ಕತ್ತಿ ಕೊಡುವುದೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮುಖಾಂತರ ಏನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳ್ ದಿವಾಕರವರೂ ಈವಾಗ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ ಗೆ ಸಪರೇಟ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಖೋಟಾ ಏನು ಇದೆ ಅದೇ ತರಹ ಎನ್ ಆರ್ ಇ ಪಿ ಗೂ ಸಪರೇಟ್ ಆಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಖೋಟಾವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸ ಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎನ್ ಆರ್ ಇ ಪಿ, ಗೆ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಹಾಗೇಕೆ ಮಾಡ ಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್‌ರಾವ್‌ಪಾಟೀಲರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಲಿಸ್ಟ್ ತರಿಸಿ ದ್ದೇನೆ. ಈ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಅಪೀಸರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರ ಪಾ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೈಯಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಲಿಲ್ಲ ಹೀಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾಯಣ್ಣನವರು, ಈ ನಗರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಕಂಬೈನ್ ಮಾಡಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಸಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇ. ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಶ್ರೀ ಟ್ರೈನ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಈ ಮೂರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆದು ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪವರ್‌ಫುಲ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಾದರಿಂದ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೪-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನಾವು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಅವರ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಅದು ಆಗದಿದ್ದರೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿತಕ್ಕಂಥವರು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹತ್ತಾರು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ತೀವ್ರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಭಟ್ಟರು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ದೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರದಿಯೂ ಇದೆ. ರಸ್ತೆಗೆ ಮುಣ್ಣು ಚೆಲ್ಲುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆ ಪರದಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೧ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಟಾರ್ ರೋಡ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೬೦.೪೦ ರೇಷಿಯೋ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾದರಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಮೇಗೌಡರು ಈ ರೆಗ್ಯುಲಾರಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ವೃದ್ಧ ಸ್ವಭಾವದವರು, ಅವರು ೪೬ ಜನರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಒಂದು ಹದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಅಧಿಕಾರ ಅಂತಸ್ತು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಬರಬಾರದು. ಯಾವೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹವನ್ನು ನಾವು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಯೀಲ್ಡ್ ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವೇನು ೪೬ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿಲ್ಲೆಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನೂ ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸ ದಿಂದ ಶೇಕಡ ೯೦ರಷ್ಟು ಸರ್ವಿಸ್‌ನಾಟಿಟೀವ್ ಆಲೋಯನ್ಸ್‌ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ ಎಂಕ್ವೈರಿ ಆದಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ೨-೩ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಪಾಕ್ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯರು ಹೊಸವಂತೆ ವೃದ್ಧರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಬ್ಬಿಣದ ಹಾಗೆ ಕಠೋರವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಠೋರವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ರೋಡ್ ವಿಚಾರ

ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಭಟ್‌ರವರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಯಕೊಂಡದ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿಪಿಎಫಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವನ್ನೂ ಈ ಡಿಪಿಎಫಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಆತ್ಮನಂದನವರು ಆಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ವರ್ಕ್ ಬಹಳ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯೂ ಸ್ಕ್ರೀವುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿನ ಸ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಯಾವುದೇ ಸ್ಕ್ರೀವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಮುಂದಿನ ಶಿವರ್ಷಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹಳೆಯ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ದುಡ್ಡು ಹಾಕಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ಬಹಳ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನ್ಯೂ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನೆಂದು ಆತುರತೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಆತುರತೆ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪುನರು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪೆರ್‌ಖಾನ್‌ರವರು ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ವಿಷ್ಣು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ದಾನ್ ೫೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತವರ್ಗವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ೩-೪ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಇಂಡೆಪೆಂಡೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ವಿವಿ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅವರು ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಲೋನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ ಡಬ್ಲ್ಯು ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ 1½ ಗಂಟೆಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಮತ್ತಿತರರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ತೊಡಕುಗಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ಎನ್ ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪಿ. ಎಚ್. ಇ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನಿಸಿಕೆ ಇದೆ. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಓಪನ್ ವೆಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ ಕೆಳಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ೪ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮತ್ತೇ ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳು ಆಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಆಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನಾನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಎಸ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಸ್ಕ್ಯೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಏನು ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೈರಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಈ ಎಸ್.ಆರ್. ಡಬ್ಲಿಯೋ ಸ್ಕ್ಯೀಮ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಬಹಳ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೋಆಪರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಆಗಿ ಮತ್ತೇ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಸಂತೋಷ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಜನ ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಬಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳು ತಾಪತ್ರಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ ಅದು ನನಗೆ ಈ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಯಜಮಾನಿಕೆಯ ಬುಡ ಬಹಳ ಸುಲಭ ಅಧಿಕಾರದ ಕೊನೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸುಮಾರು ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲ ದಿಂದಲೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಅನುಭವ ಇರುವವರನ್ನು ನಾವು ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಸಂಬಳ ವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಆಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಹನುಮೇಗೌಡರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೆಲ್ಲೂರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಷಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂತದ್ದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಏನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಈಗಲೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಚಿಕ್ಕವೇಳೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಎಸ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಸ್ಕ್ಯೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನಿಯಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಚೆಲುವರಾಜ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಾವಿಗಳನ್ನು

ಡೀಪ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಅಥವಾ ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಗ್ ಹಾಕಿಸುವಾಗ ಪಂಚಾಂಗ ನೋಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ನೀರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾದಂತಹ ಅಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಟೈಮ್ ನೋಡಿ ರಿಗ್ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಚಿಲುವರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಾವಿಗಳ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಬಾವಿಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಆದರೆ ಇನ್ನು ಸುಲಭವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ನನ್ನ ಉತ್ತರದಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

CHAIRMAN.—The question is.—

‘That respective sums not exceeding the amounts mentioned in the list of demands inclusive of the sums granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1983 in respect of Demand Nos. 56, 57, 58 and 59.

The Motion was adopted and the sums were granted

(As directed by the Chair, the Demands voted are reproduced below).

DEMAND NN,56 – RURAL WATER SUPPLY AND SANITATION

‘That a sum not exceeding Rs. 43,50,00,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year 31st day of March 1983 in respect of ‘Rural Water Supply and Sanitation’.

DEMAND No. 57 – COMMUNITY DEVELOPMENT

‘That a sum not exceeding Rs. 11,40,00,000 on Revenue Account and Rs. 13,00,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Community Development’.

DEMAND No. 58 - INTEGRATED RURAL DEVELOPMENT PROGRAMME

“That a sum not exceeding Rs. 26,15,27,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Integrated Rural Development Programmes’”.

DEMAND No.59 - NATIONAL RURAL EMPLOYMENT PROGRAMME

That a sum not exceeding Rs. 13 88,00,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘National Rural Employment Programme’.

CHAIRMAN.—The Hon. Minister for Transport to move the next Demand,

Demand No. 23 - Taxes on Vehicles

SRI M. M. J. SADYOJATHA (Minister for Transport and Minor Irrigation).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move.—

“That a sum not exceeding Rs. 2,08,69,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March, 1983 in respect of ‘Taxes on Vehicles’”.

DEMAND No. 27 - Road Transport

“That a sum not exceeding Rs. 1,31,00,000 on Revenue Account and Rs. 7,09,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Road Transport’”.

The question was proposed

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ (ಮಂಡೇರಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ದ್ವಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವರ್ತಮಾನದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತಹ ಸದ್ಯೋಜಾತರವರ ಖಾಬೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶಿರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾತುರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ನಾನು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಕಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಿರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ. — ಈ ಗುಟ್ಟು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ. — ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಇನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ.

Sir, this organisation is registered under the Transport Corporation Act of 1950. Now, under Article 35 of the Road Transport Corporation Act of 1950, it shall be the duty of the Corporation to place before this House or before the Government Annual Accounts relating to its activities, immediately after the closure of the accounting year. Now, let me go through the relevant provision and seek the intervention of the Speaker. We do not have its administration report of the year 1981-82 and also 1982-83. The Government should present to-day before this House the Report of the year 1982-83 under article 35 of the Corporation Act. We have been given the report of the year 1980-81. We are not here to conduct the post-mortem, let me make it clear to the Hon. Minister and also the officers of the Corporation concerned. Let us know what is happening as on date. What are the activities of the Corporation concerned. Let us know what is happening as on date. What are the activities of the Corporation? Let us know, how far the Corporation has moved from year to year.

Sir, article 35 of the Road Transport Corporation Act, 1950 reads thus.—

“Every Corporation shall furnish to the State Government such returns, Statistics accounts and other information with respect to its property or activities or in regard to any proposed scheme as the State Government may from time to time required under sub-clause (2) without prejudice to the provisions as soon as possible after the end of each financial year,

(1) a Corporation shall, as soon as possible after the end of each financial year, submit to the Central and the State Governments a report on the exercise and performance by it or its powers and duties under this Act during that year and on its policy and programme”.

Sir, what is the report we are having? We are having the report of 1980-81. What has happened to the report of 1981-82? In fact they should have presented to us today the report of 1982-83. In the absence of these two reports. I am very very sorry to say that we would not be able to effectively participate on this particular subject and therefore I very much request the Hon'ble Speaker to direct the authorities concerned to place before this House, the report of the year 1981-82 and 1982-83, so that we will be in a position to do justice to the job which we have undertaken on the floor of this House. In the absence of these two report, it would not be possible for us to let the public know through this House about the happenings in this Motor Vehicles department and more particularly about the Karnataka State Road Transport Corporation. I would once again request you to kindly direct the Government and the Corporation to place before this Hhouse, the reports for the years 1981-82 and 1982-83. Till such time, I seek the intervention of the Chair to defer the subject so that all the reports come before the House for the purpose of effective discussion. We are not here to conduct any post mortem. We should have a fruitful discussion rather than a discussion for the purpose of discussing it. I seek the ruling of the Chair initially on this particular point.

CHAIRMAN.—The Government have taken not of it. You can continue your speech.

SRI M. C. NANAIAN.—On what report I should speak?

CHAIRMAN.—You can speak on whatever is made available to you. You have made your remarks, The Government have taken not of it.

SRI M. C. NANAIAN.—Sir, you have to protect us. When I am initiating the debate on this demand...

CHAIRMAN.—You have pointed out the lapse of the Government. Let us hear from the Government afterwards.

SRI M. C. NANAIAN.—Sir, let us hear from the Government as to what has really happend, when they are going to present the reports. Let us know as to what are their difficulties, Are they going to give the reports after two years?

CHAIRMAN.—The Government will reply in the end.

SRI M. C. NANAIAN.—What is the purpose in giving the reply in the end after I initiated the debate? Unless I have got the relevant reports, would it be possible for me to place before this House all the facts and figures?

5TH JULY 1982

CHAIRMAN.—You have already pointed out that the Government have failed in their duties. Let us see the reply of the Government in the end.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, I am only seeking your protection.

CHAIRMAN.—I agree with you. You have pointed...

SRI M. C. NANAIAH.—Let them give the reply initially. Let us know as to what are their difficulties.

CHAIRMAN.—Please point out the defects in your debate. The Government will take note of your suggestions also and reply

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, my point is that these two reports for the years 1981-82 and 1982-83 are absolutely necessary for us to perform our duties on our part.

CHAIRMAN.—They have placed before the House whatever reports they have.

SRI M. C. NANAIAH.—Then, are we to conduct a post mortem here? We are voting the demands for the year 1982-83. We are not voting the demands for the year 1980-81.

CHAIRMAN.—The Government will reply in the end.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, when they are not in a position to place the latest reports, what is the purpose in replying in the end?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ೧೯೬೧ ರಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಬಂದ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕೊನೆಯಾದರೆ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಗೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಕೊನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋ ಸ್ವರವಾಗಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಅದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

SRI M. C. NANAIAH.—You have given us the report for the year 1980-81. Give us the report for the year 1981-82.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—It has to be audited. Only after audit, we can present the report for the year 1981-82.

CHAIRMAN.—You have made your observations and the Government will take note of it.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, let me make it very clear. There are two aspects involved. One is the Administrative report and second is the audit report. Today, we have got the audit report for the year 1979-80 only.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Sir, in the KSRTC the accounting year will be over as on 30th September 1982. That means the accounts

for the year 1981-82 are eligible for audit only after 30th September 1982. Only after 1st of October 1982, we can think of audit and then the report could be presented for the year 1981-82. The latest report is for the year 1980-81. The latest cannot be for the year 1981-82. The latest could be for the 1981-82 only after September 1982 and not before that.

SRI M. C. NANAIAH.—I would appreciate the stand taken by the Hon'ble Finance Minister. But unfortunately he has not seen the report that has been presented before this House. We have been presented with the audit report for the year 1979-80.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am referring to the Administrative Report. The Administrative Report for the year 1980-81 is available. The report for the year 1981-82 could be made available only after audit and not before that. That means that we can make it available only in November or December 1982. We have presented the latest Administrative Report for the year 1980-81. Physically this is possible. Can we give advance audit report or Administrative report? It is not possible. So, we have given the report for the year 1980-81 and that is the latest report.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಈಗ ಏನು ಆಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸೌಜನ್ಯ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ರೀಟರ್-ಲಾನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. They have given all figures as on March 1981 only. Have you given the figures as on September 1981? On the other hand, admit frankly that there are lapses on the part of the Government. We are not prepared to swallow this type of reply from the Government.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, I would like to draw your kind attention to the Section 32 of the Act.

CHAIRMAN.—I cannot understand. You have already pointed out the lapse.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, I have heard your reply. But...

CHAIRMAN.—It is not my reply. I would like to know as to what you are trying to make out.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, the fundamental difference between your observation and the contention that has been raised is that there has been a violation of the provisions of the Road Transport Corporation Act 1950. It is a mandatory provision.

CHAIRMAN.—Sri M. C. Nanaiah has already made an observation to that effect.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—If it is not conformed to, what follows? This is not for the first time. Last time also...

CHAIRMAN.—You can have the debate and point out as to what are the lapses. The Government will reply. That is all that can be done in this House.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, every wrong has a remedy, is a well known saying.

CHAIRMAN.—Can we expect a judicial decision here?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—But you are here to protect us. The debate can be postponed until the reports are placed before the House. Last time also it happened. Let me bring to your kind notice that last time also, a similar objection was raised and the debate on this demand was postponed by a few days. Thereafter the report was brought and placed before this House.

5-00 P.M.

Sri Veerappa Moily is not correct in saying that it has been a practice of the Corporation. It is not so. I am more familiar with the situation there. I do not want to say further. If you are pleased to say Government has taken note of it and they will give a suitable reply, what reply they can give if there has been a prima facie violation of the mandatory provisions of the Act?

SRI M. C. NANAI AH.—We have made our level best to convince this mandatory issue. But the Government should not come forward before this House with certain excuses which are factually incorrect. They have said that the accounting year of the Corporation is September to September. If that is the case, Sir, let me read from this 20th Annual Administration Report of the Corporation covering this aspect.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am sorry. Instead of using the term 'administrative year' we have used 'financial year'.

SRI M. C. NANAI AH.—Financial year is the thing which is required under the rules.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—They produce the Administrative Report in that fashion. That has been the custom. Whether it is correct or not, is a different matter. All these years they have been doing it.

SRI M. C. NANAI AH.—Why should they come forward and tell all these factually incorrect things before this House?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am referring only to the Administrative Report. It has been the custom all along. There has been a delay of one year. This has been the precedent. According to them the Administrative year always ends on 30th September. The Reports are produced in the following year. I was referring to the Administrative Report.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Have you prescribed any rules prescribing the time?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am not arguing. I am submitting the position as it exists today. We will make an investigation into it as to whether we can produce the Report of the latest year. Suppose that could be done, The Government is prepared to do it. Let the discussion go on. In the reply we will submit. We will also investigate this matter. I do agree that the latest position should be made available to the Members for proper deliberations to take place in the matter. We do understand it. But whether it is desirable or not, there are precepts. If it is possible to produce the latest administrative report, we will do it. During the reply we will submit. This is all what I have to submit.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಏನಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾವು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ, ಅದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ನೀವು ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಜವಾಗಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತರ ಯಾವುದು ಇದೆ ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಬಂದು ಶಂಕೆ. ಇದನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. If the financial year ends up with September, they have given a provisional Balance Sheet for the year 1980-81 as approved by the Corporation. This reads "Profit and Loss Account for the year ended 31st March 1981". Everything is connected. Financial year starts on 1st April and ends on 31st March. Why this factually incorrect statement?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—What the hon. Members say is *prima facie* convincing.

SRI M. C. NANAIAH.—It is only a fact.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—But in practice it is so. According to the information and practice obtaining in the KSRTC, it is so. How this practice came into being? I do not know presently. The accounts of KSRTC are closed as on 30th September. Why it is done, I cannot answer immediately. We will definitely give a reply after the discussion is over.

CHAIRMAN.—Government will take note of it and do it.

SRI M. C. NANAIAH.—Does the financial year of KSRTC ends on September 30th of each year?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—But accounts are closed as on 30th September.

SRI M. C. NANAIAH.—Then the Audit Report will have to be as on September 30th'. Am I correct?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಾ. ಶೀರ್ಷಾ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ನಾನೇನೂ ರೆಡಿಯಾಗಿಲ್ಲ: ಇವರು ಇವತ್ತು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

CHAIRMAN.—I cannot agree with that.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರಿಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಉಂಟು ಎಂದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರನ್ನೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ, ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

CHAIRMAN.—Government have admitted that there is a delay.

SRI M. C. NANAIAH.—But do they agree that the Financial Year is from 1st April to 30st March? Then if that is the case, how can the Accounting year come to a close on 30th September? How can the Corporation close the accounts as on 30th September?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—In very simple terms I will make the position clear. The financial year no doubt is from 1st April to 31st March. But the Accounts are closed by the KSRTC as on 30th September. The Financial Year is different from that of the Accounting year. This is the difference. They are asking whether indications are available as on 31-3-1982. We have figures. Those indications can be given at the time of reply. As far as the presentation is concerned, we could not give because the accounts are closed as on 30th September. So the accounts of 1981-82 are available only after September.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Section 32 contemplates "as may be prescribed.". That means there must be rules in existence which provide for such a practice.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—We are not saying that. The practice in KSRTC in this. We will submit it. There is no such delay. Let it not go on record that the delay has been caused by the Government. There is no delay. This has been the practice all these decades. There is nothing new in this that we have committed.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—There is a delay admitted. The “KSRTC—growth and Objectives” is placed on the table just now. This is also a matter connected with the working of KSRTC in order to enable the hon. Members to inform themselves fully about the objectives of the KSRTC.

Sir, I am not a computer to take all this information and to produce result. Why it was not made available on Saturday? How do you expect us to go through all the information? Sir, it is preposterous on the part of the Minister to say that we are ready.

CHAIRMAN.—His objection is that it could have been made available one or two days earlier.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—It contains all information about the performance and about good work. This could have been made available to the hon. members well in advance so that the members could have applied that is printed here.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Sir, the leader of the opposition should appreciate for producing such a colourful poster. He should also be proud of it. It is very beautiful.

CHAIRMAN.—There should not be so much of delay.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—All the exercise that is put in producing this book should have been more useful to the members if it was made available to us few days earlier. Beauty cannot be understood and appreciated without there being some time for it. Of course, hon'ble Minister might have a computer mind.

SRI H. L. THIMME Gowda.—Sir, programme for.....

CHAIRMAN.—You will have your chance. I request Sri Nanajiah to continue.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಈ ವಾಹನ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ ಸಿ. ಮತ್ತು ಬಿ. ಟಿ. ಎಸ್. ಇವೆರಡರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಉಳಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ...

This Department is one of the biggest revenue earning Departments next to the Excise Department. As far as the work of the Department is concerned you have been hearing our views or our criticisms ever since 1978. Whether any improvement has been made in the working of the Department? I can say with certain amount of confidence that the efficiency of the Department has not increased. We are having in the State 19 Regional Transport Officers. Taking over of contract carriages ultimately has yielded a revenue

to the extent of about 45 crores. The main thing which is plaguing this Department is corruption. I am very certain that hon'ble Minister will also agree with me. Sir, corruption is a global phenomena. It has been accepted by no less a person than the Prime Minister of our country. But even in this global phenomenon there should be certain amount of restraint. There are several other Departments where corruption is so rampant that from top to bottom there is no fear at all. I don't say that corruption is there only in Motor Vehicles Department. The difference we find only in degrees. If the corruption is rooted out from this department what would be the additional revenue that would come to the state exchequer? What substantial efforts the Government have made to check this rampant corruption which has been plaguing this Department ever since its inception? I would not say at the moment that it is possible to root out the corruption. Barring a few officers all other officers are corrupt. There are very good officers who are very honest but their efforts will be a cry in the wilderness on account of the fact that it has been a deep rooted one in the very Department itself. Have you ever thought to root out this corruption? Sir, you may be not knowing that there are a number of officials working in the Department all over the State either in the R.T.O. office or in some other offices who have not availed even a day's Casual leave. In Bangalore city itself there is a clerk working in the Department who has not availed a day's Casual leave for the last ten years. When asked, he told that by taking a day's casual leave or one month earned leave, he would be losing so much of amount which he may get daily by corruption. Sir, this is the situation. Crores of rupees which is being pumped into the set up where even officers would not like to go on even a day's casual leave or earned leave.

This is one thing which you must take very serious note of. I do not think that Hon. Minister Sri Sadyojathappa does not have the strength to stop. He has the necessary strength. But this is not as if one Minister or one Department should do that. There should be a collective effort of the Government. If the Government has the will to stop it, it can be done. Which are all the corruption points? I know a case - probably the Hon. Minister is also aware of it - wherein even in the matter of granting the contract carriage permits, even in the matter of inter - state permit, there is corruption. I

want to know from the Minister, is there no corruption even in the matter of according priorities to individuals. Even in Bangalore City, for your information there is one individual, who has taken sizable chunk of all India permits. How one single person is preferred to others? Are there no efficient operators in Bangalore City or for that matter all over Karnataka?

SRI B. A. MOHIDEEN.—The Act itself is favourable to fleet owners rather than individual operators.

SRI M. C. NANAIAH —We all know how they operate when they are given contract carriage permits to operated on a particular route. Even if the permit is taken for a holiday trip, for a tourist trip or sight seeing trip, these carriages are being operated regularly as State carriages. Well Sir, I would not like the Department to go and check from the point of view of convenience to passengers. To-day, traffic has increased considerably. The number of buses that we are having at our disposal is hardly sufficient. Even if you put another 4000 buses on routes to-day, you would not be in a position to control the traffic because the travelling public and the traffic growth has growth has increased enormously. How to stop it? My only request to the Minister is, whoever comes forward to pl? a bus on whichever route he wants, you grant him permit indiscriminately to everyone concerned. Why it should not be done? Private individuals are prepared to put their vehicles on routes. You can grant them permits and collect revenue. After doing that, if you find a bus running without permit, seize it and forfeit it, Why it should not be done? Under the Forest Act, to which we have brought an amendment, if a vehicle is found smuggling sandalwood or rosewood it is automatically seized. Provision is made to forfeit the vehicle. Such provision must be introduced. You must give licences or permits to everyone concerned and collect the revenue and even after doing that, if you find any vehicle plying without permit, seize it and forfeit it to the Government. Then what will happen? Automatically all these types of illegal traffic which is all over the State, will come to an end. Would it or would it not be possible for the Government to do it? Why the Government is hesitating? Well Sir, if you consider this very very seriously, possibly the corruption which is there rampant in the very system itself, will automatically be rooted out and the persons who are illegally operating on different routes all over the State — even sometime inter - state, by paying mamools to the Police Department, Motor Vehicles Department's officers, would stop their activities and the revenue will go up to more than Rs. 120 crores. I would very much request the Hon. Minister to take this matter before the

Cabinet and see that a decision is taken and an amendment is brought in the Motor Vehicles Act to this effect. I would very much suggest that this particular thing to be incorporated in the Motor Vehicles Act. Sir, this is about running of the administration.

About KSRTC, we find some improvement as far as running of the buses is concerned. I do not deny it. But the improvement in relation to the total traffic growth, it is negligible and it is insignificant. The Government for last two years has been exercising their minds about de-nationalisation of certain areas where they can give it to the private operators so that the travelling public will not be put to inconvenience. I learnt a committee has been constituted to go into the matter. I do not know what has happened. Whether any report has been submitted to the Government? If so, why should not the Government take decision on this? Let us not stand on prestige. If you de-nationalise, well, I said that the Government has accepted the failure. This is not a prestigious issue where you can stand. This is not an issue where you can say that nationalisation is the policy of the Government. If the nationalisation is the policy of the Government, nationalise every trade in the country. I have been telling the Finance Minister that if there is one trade or two trades which should be nationalised in our State, that is liquor trade and the cinema houses. We are not prepared to do that. People are voluntarily going and standing in queues for miles together before the picture theatres. We have seen in Majestic and other places. As far as the liquor trade is concerned, on the nationalisation of liquor trade you will get another Rs. 120 crores in addition to the present Rs. 80 crores. You would not like to do that. Having committed the mistake of nationalisation of routes, when there is so much of inconvenience to the travelling public, and without getting vehicular traffic, you would like to look this de-nationalisation as a retrograde step. This is not a retrograde step. Government should squarely accept this as a failure and switch over to another system wherein it would not cause that much of inconvenience to the travelling public. Hence I would very much request the Hon. Minister to take up this very seriously and see that de-nationalisation is done on certain small sector routes in rural areas, in semiurban areas and in urban areas so that the travelling public is not put to inconvenience.

Sir, what is the function of the KSRTC? I had a bitter experience. In fact I told the Hon. Minister some time back casually - let me tell it on the floor of the House as to how the drivers behave and how they go. This is absolutely on account of want of coordination of the Depot Manager and the Driver. The

Driver says that this is not a fit vehicle to move; it does not have brake. Steering is rattling and on account of this I cannot take this vehicle for 200 K.Ms. So, Sir please give me some other vehicle. There won't be any vehicle at all in the garage. He insists upon that vehicle be taken. Sir, nothing would be lost by cancelling that route because if an accident were to take place, what is the cost of the lives of passengers travelling in the bus. Why should they not advice the Depot Managers that such vehicles should not be allowed to go out of the depot. Whatever inconvenience that may cause to the public, that vehicle should not be allowed to go out of the garage. This is one thing that the Government is not prepared to do; the KSRTC is not prepared to do. Sometime there used to be a quarrel between the drivers and the managers and ultimately end in driver taking the bus out and end up in an accident. I would like to give one single example of an accident that took place in Somwarpet at the time of election for taking election officers. They have been taken in the bus for Koppa. The driver had specifically told that this was not a vehicle to be taken out and that did not have brake. He said that he cannot take the election officers at all for the purpose of election duty.

5-30 P.M.

That bus was to start at 6 O'Clock in the morning. The Depot Manager has said 'This is the only vehicle. You take it up'. The moment the vehicle started from Somwarpet Bus stand, and while negotiating a curve he was not in a position to control it. The bus capsized. All the 58 election officers meant for polling stations got injured and several of them got injured very very seriously. As the Government pleader then I had to fight this case on behalf of the Government. In spite of the fact that the driver brought this to the notice of the Depot Manager that 'I am not in a position to take the vehicle'. This is the one thing where I would like your KSRTC officers to be more vigilant, to be more serious and give very, serious instructions to the Depot Manager, to the Foreman in charge of these buses not to take the buses, if the buses are not in good condition and whatever may be the inconvenience that may be caused to the travelling public on account of the non-travelling, but after travelling we know the seriousness of the fatal accidents that have taken place now. In one case I was coming in a car. I myself was driving. A KSRTC bus was coming in the opposit direction. It was hardly about 25 to 30 yards. There is a bridge in between. I had given him the signal that I would like to pass and I was about to pass. This is after I became an MLA. The driver came down all of a sudden and asked me : 'ಎನ್ನಿ, ನಿವಾಗೆ ತಲೆಯಾಲ್ಟೆ ನಾದರೂ ಇದಯ್ಯಾ, ನೀವು ಸಿಗ್ನಲ್

ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಾ? ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬ್ರೇಕ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೇನು? ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಹಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಒದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು, ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಿಥಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ. I was flabbergasted. I did not identify myself. I told him 'Thank you very much and I never knew hitherto that KSRTC buses are plying without brake. Thank you very much, you saved my life'. These things are happening. For your information, many of your vehicles do not have horns. I will tell you how. This is my another experience now. I was travelling from Bangalore to Mercara. The bus was going from Bangalore to Mangalore. All along the driver wanted to horn. He wanted to over-take. But, the vehicle which was in front of him would not give him the side. What would he do? He would immediately take it to the second gear and then he raised the accelerator, by the time the person in the front vehicle would hear the sound he would give way. I asked him while passing through the town what would happen. You know the pedestrians cluster together in some of the hamlets and some of the towns. He told the same thing happens. ಏನಪ್ಪಾ ಇದಕ್ಕೆ ಹಾರ್ನ್ ಇಲ್ಲವಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಹೇಳಿದ, 'ಇಲ್ಲ ಸಾರ್, ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು 6 ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೆಕೆಂಡ್ ಗೇರ್‌ಗೆ ಹಾಕಿ ರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಆಗ ಜನ ದಾರಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾಯಿರೂ ಅಪಘಾತ ವಾದರೆ ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು

These are the factual things that are taking place. Do not for a moment be under the impression that I am exaggerating it. These are the factual things happening in all your depots. I would very much request you to note down and some of the top officials of KSRTC are here. Let them make a serious note of it, because they may not be in the habit of travelling in KSRTC buses. By and large, many of us travel in KSRTC buses. Let not these things happen. I would very much request you to tell your officers to be very, very serious about it and if there is any lapse on the part of anybody, I want the Minister to come down very heavily upon them.

They have given us the Audit Report of 1979-80 only. In the 1979-80 Audit Report the picture appears to be very, very gloomy. In the 1980-81 Administrative Report, as audited by the officers of the corporation they have also given a picture. The picture is not very, very rosy. It is a very, very bad, I should say. About 1981-82, we do not know, but, as on date there is a total loss of nearly Rs. 6 crores. My only point is that we have taken into consideration our capital and liabilities plus expenditure, the value of your buses. The total share capital including that of the Government is to the extent of about Rs. 76 crores. As I could see, now the total assets including the value of the vehicles which you have accounted for, for the

purpose of your accounting that will be to the extent of about Rs. 76 crore. My only point is your fixed assets which are your buses to the extent of 5,300. As on date it must be 5,300 or 5,400. For your fixed assets, you should take into consideration the real value of your buses. Then, I say your loss would be of the order of more than Rs. 25 to Rs. 30 crores. Fixed assets as on 31st March, 1980 are motor buses, trucks, cars, pick-ups and other vehicles the total value is Rs. 63 crores. Out of your total Rs. 78 crores, your investment of the State Government is Rs. 17 crores, Union Government is about Rs. 6 crores, debenture loan is Rs. 7 crores, other loans Rs. 6 crores and internal resources Rs. 40 crores. The total resources of your KSRTC is about Rs. 78 crores of which you say under fixed assets the total value of your buses is to the extent of Rs. 56 crores. I would very much request you to direct your KSRTC authorities to make a very, very objective evaluation of your buses for the purpose of computing the assets. If the real assets of your buses are put together, it is about Rs. 63 crores. Certainly, I would have accepted it. But, over the years, you know the condition of your buses. We know at what standard they are. Your value of your buses could not be Rs. 63 crores by whatever standard you may try to assess it. By doing that you are trying to minimise the loss in your balance-sheet. If you make an objective evaluation of your assets minus depreciation which you have provided for in your balance-sheet to the extent of more than Rs. 6 crores, I say your loss would be of the order of more than Rs. 25 to 28 crores. Hence, I would very much request the Hon. Minister to tell the Accounts Officers. They are not to be blamed for this, because if they come forward with a very very realistic balance-sheet and the losses are more, there would be more criticisms. With a view to see that the criticisms are less, they would try to inflate the figures. They would try to inflate the value of the assets and then at the end while striking the balance sheet they will be with a marginal mind. Even as at the end of 1980 the deficit is to the extent of Rs. 1 crore and 17 lakhs. In spite of the fact that the travelling public during one year—according to you it is only Rs. 78 crores people travel per year in your buses, your revenue is to the extent of more than Rs. 70 to 71 crores. When you make so much of money who do you show loss? For what reason you are showing the loss? Why your counter-parts in Kerala and Tamil Nadu are not suffering any loss? I do not know to what extent their loss is. But, as far as they are concerned Tamil Nadu and other corporations are working under profit. That is my information.

SRI SADYOJATHAPPA.—In Kerala, they are also at loss.

SRI M. C. NANAIAH.—As much as Karnataka? I say the number of buses plying in Kerala are comparatively less than in Karnataka. I do not know whether Tamil Nadu has entered into loss, this year. But, two or three years back even the Tamil Nadu Corporation has been divided into four—Chola, Chera, Pandya, Pallava. They have got four different corporations. All these four corporations are working efficiently. A time has come now to think of the remedy if these losses continue mounting. The only remedy appears to be to de-nationalise the un-remunerative routes and uneconomical routes. Here another greatest trouble is for a fleet of about 4,500 you have got nearly about 36,000 employees. This is the major constraint on the KSRTC.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಉಪನಾಯಕರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದಂಥ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಡೀ-ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಜನಹಿತ ಆಗುವಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ನೀತಿಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾರಣ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

CHAIRMAN.—That is your opinion. You need not answer him, I am sorry. You can have your opinion. He is expressing his opinion. You cannot impose your opinion on him.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, I honestly believed that Mr. Takked will find some faults in the statement I made and for that reason I yielded. But here I found that he wants to answer on behalf of the Minister. Let me remind Sri Takked that Sri Sadyo Jathappa is competent enough to answer my suggestions and queries. I don't want Sri Takked to come to the rescue of the Minister merely because he happens to be on the other side. I only said this loss is mounting year after year and the KSRTC officials are being put to disrepute and criticised as dishonest and inefficient. In spite of it some of the officers are doing their best to improve this Corporation. You must find out the areas where you enter into losses. I don't think all your routes are entering into losses. There are certain disputed points where your people would not be in a position to operate efficiently on account of uneconomical routes. These areas or routes will have to be identified. After identifying those routes you should delink it and give this to individual areas so that the constraints will be less. This is the point I made and I hope, my friend Sri Takked, will understand this. ಇರುವ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ 32 ಸಾವಿರ ಜನ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಒಂದು ಬಸ್‌ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 5 ಜನ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ನೌಕರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಮೇಲೇ ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡ್ರೈವರ್ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಕ್ಲೀನರ್ ಇಬ್ಬರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಸ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 5 ಜನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು

ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಇದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

Sir, let me make it very clear to the Hon'ble Minister that this is a commercial proposition. When this is a commercial proposition, when the KSRTC is running continuously under loss, when it is not able to cope with the losses at all and when over the years the new buses will become old, then it has to go in for new buses and again you will have to pick up money either from the State Government or Central Government or by floating debentures. How long you can carry on this system? A time has now come that you must put an end to this. I very much request you to take up this issue very very seriously with the Government, particularly our Finance Minister. Sir, our Finance Minister could not give the differential rate of interest to the extent of Rs. 1.7 crores to the small and marginal farmers. It was only his policy statement which he made while delivering the budget speech in 1981, said small and marginal farmers will be given loans at the Reserve Bank lending rate; the total amount to be involved is only Rs. 1.7 crores and will be subsidised by the State Government. But Mr. Veerappa Moily did not give to the small and marginal farmers. Then how do you give about five or ten crores for purchasing of new buses I don't know. This is an area wherein you must make all exercises in the interest of the travelling public. This is as far as KSRTC is concerned.

Sir, so far as BTS is concerned, of course we don't travel in the city buses in Bangalore City. But we have seen how these buses are moving. Not less than 150 passengers travel in one bus during peak hours between 9.30 and 10.30 A.M. and between 5.00 P.M. to 7.00 P.M. The Minister is already aware of this. Most of the passengers will be hanging at door steps holding on to the bars. If something happens, God only knows what will happen to them. The number of buses for Bangalore City is less. The Government is not in a position to pump into the fleet more number of buses. Why we should not think of de-linking certain areas in Bangalore City itself? Give it to private entrepreneurs who are prepared to take up. I don't say the whole thing should be given. The city can be divided; about 3/4th or 2/3rd you can retain. 1/4th or 1/3rd may be specifically identified and that could be given to the private entrepreneurs who can do this job. If this is done you can have a comparative assessment of the efficiency of the two systems—on one side BTS and on the other side the private sector, with the result competition takes place, there will be better efficiency, buses will run on time and inconvenience to the people in the city will not be there. Sir, even our members of the staff who come to Vidhana Soudha in the morning

you know the difficulty they have to experience. So, why you should not think of it? A portion of BTS routes in Bangalore city be earmarked for private entrepreneurs who are prepared to do the job. I again impress upon you, don't stand on prestige issue at all. These are issues which should be done and which should be tackled in the better interest of the administration. If this is done, I think, the congestion which is too much there and the constraints on the system will be lessened. Then people will say Sri Sadyo Jathappa has come to the rescue of the travelling public of Bangalore and made our travelling easy. This is one thing which I would like you to do immediately.

I don't know whether the Hon'ble Minister has visited our Bangalore Bus Stand.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಷ್ಟೇ ಅಭಿಮಾನ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಫೋರ್ಸ್‌ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ 2 ತೂಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ೧೦ ಪೈಸೆಯನ್ನು ಆ ಯಂತ್ರದ ಸಂಧಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಜಯಲಲಿತಾಳದೋ, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯದೋ ಫೋಟೋ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ತೂಕಾ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂತೆ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ 2 ಯಂತ್ರಗಳೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. Let me make it very clear not even a single weighing machine is functioning. I am not telling a lie. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಫೋಟೋ ತಗಲಿಹಾಕಿದ್ದರು ಸ್ವಾಮಿ. ಆ ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಯಾರೋ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಆ ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಆ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರಾ ಎಂದು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ದೂರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಫೋಟೋ ಇದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ೧೫ ನಿಮಿಷ ಅಲ್ಲಿಹುಡುಕಾಡಿದರೂ ಅವರ ಮುಖ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆ ಫೋಟೋ ಮೇಲೆ ಅದೇನೋ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ "Take care of us" ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಆ ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ೬೪ ಜನರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಅವರೇನು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ? ಕರ್ನಾಟಕ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೂ ಅವರಲ್ಲ. ಆ ಫೋಟೋ ಯಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಪಿಕ್‌ಪಾಕೀಟರ್ಸ್‌ದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಜೇಬುಗಳ್ಳರ ಫೋಟೋ ಅದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಫೋಟೋ ಕೂಡಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವಂತಾದ್ದು. ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಜೇಬುಗಳ್ಳರಿಂದಾರೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗ ಹೇಗೆ ಇದೆ, ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ತೂಗು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರನ್ನು ಜೇಬುಗಳ್ಳರೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ೧೫ ನಿಮಿಷಗಳಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ. They are all anti-social elements. They are all the persons who hold passengers to ransom. They are

more than 100 persons of this type. Therefore I suggest to the KSRTC authorities to light it up with small bulbs and write on the board stating that these are persons who are indulging in pick-pocketing—I said in all the liquor shops especially in Bangalore they litted up with colour bulbs to attract the people to the liquor shops. Likewise if the KSRTC authorities put some colour bulbs inside the photo the people could come to know they are the people who indulge in pickpocketing etc., and the people will be a little careful while boarding buses in Bangalore Bus stand.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಫೋಟೋ ಹಾಕಿದಹಾಗೆ ಜೇಬುಗಳ್ಳರ ಫೋಟೋ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೀಳಾ.—ನಿಮ್ಮ ಫೋಟೋ ಹಾಕಬೇಕೇನೂ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು, ತಾವು ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ದಿವಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡಿ ಬಿಡುವಂತಾದ್ದಲ್ಲ; ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವಂತೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಜೇಬುಗಳ್ಳರ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಮೇಲುಗಡೆ ತೂಗು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳರೇ ಬಂದು ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಲ್ಲ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಕಲ್ಲರ್ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಇಡಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತೀರಿ ? ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅನೌನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೋಗಿ ೨೫ ನಿಮಿಷಗಳಕಾಲ ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟಿರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರಂನಿಂದ ಯಾವ ಬಸ್ಸು ಹೊರಡುತ್ತೆ; ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೆ, ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Make it audible so that even the travelling public who come from outside they may pat the system that has been made in Bangalore Bus Station and I give kudos to the Transport Minister for making such arrangements. These are all small items which can be done without any delay I very much request you to instruct your officers to attend to the small items immediately in your bus stands. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಚಾಸಿ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಯಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ ? ನಾನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಡೆದು ಬಂದಂತ ಪದ್ಧತಿ ರೂಲಿಂಗ್-ರೀತಿ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಸಾಧನೆ ಏನು ಮಾಡಿದೀರಿ; ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ವರದಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ನೀವು ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರೆನ್ನುವ ಅಪವಾದವನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. This is another big rocket. The same 200 chassis were purchased by the authorities and all of them were given to their own people who have body building companies. They are four body builders who applied for body building, have quoted common rates and all of them joined together to take out the

contract from the department. I ask why only those four body building companies? I do not know under what circumstances the work has been entrusted to those four body building companies. I do not know whether it is done with the collusion of the departmental people with the result the KSRTC will have to pay for your Luxury bus something in the order of Rs. 70,000 to 80,000/-and for semi-luxury bus it is about Rs. 40,000 to 50,000/-and this is one big rocket involved. I do not know why the work should be entrusted only to 3-4 body builders at all times? We find red buses waiting for body building work in the workshops of the body builders of your choice. Sir, I tell you that the system has to be changed. You must call for quotation even from outside the State. There are beautiful body builders having their firms in other States. Why should not we entrust the work to them? The present body building is very bad. We have seen many new buses. They are all nothing like tin paints and parts. They are like 1982 model Ambassador Cars. The metals used are not of good quality. This is the state of affairs. Therefore, I ask the Hon'ble Minister why should not they call for quotation from all places atleast from Tamil Nad. Andhrapradesh and Kerala so that the body building work could be done at a comparable rates and Government could save lakhs and lakhs of rupees. I want to know why it has not been done. Why only these few people are preferred who are joining together squandering the department, squandering the public money. This is one area where I very much request the Hon'ble Minister to bestow his best attention in this regard. If the method has been changed since about a year or so, well I am subject to correction and I withdraw the remarks I have made.

6-00 P.M.

Then about the purchase of spare parts. On an average, per year, they purchase Rs. 48 Crores worth of spare parts, for about 5000 buses. Sir, spare parts, as you know, just like mush-rooms. In Bangalore City, itself, there are a number of spare-parts shops. As I said, if you go to Punjab, Ludhiana and other places, we find beautiful spare-parts shops. All of them are put up in original case covers, from where you are purchasing these spare parts. I know that you are getting your chassis either from Leyland or from Tata Mercedes benz. Why should you not make a policy straight away for purchasing the spare parts for your buses? The spare parts to your Leyland or Mercedes buses should come only from the Leyland or Mercedes company. Why do you have these intermediaries? You want original spare parts to your buses. When that is the case, why are you purchasing these spare parts from outside shops instead of

purchasing the same from the company where you purchase the chassis. The Leyland and Tata Mercedes Company people have got all original spare parts that you require. If you are prepared to purchase, they will supply. There is absolutely no problem at all. Why should not book your orders from the company itself and get the spare parts required rather than depending on these individuals here in Bangalore? Even the type of calling for quotations is also not in order. These are all purchased by spurious quotations. They are purchasing Rs. 48 Crores of spare parts from these individuals in Bangalore. If you minus the import items which is very negligible, the amount of major portion in these spare parts is from the other private entrepreneurs. Would you kindly take my suggestion so that you will get the original spare parts either from the Leyland or from Tata Mercedes benz companies. You need not depend upon the intermediaries who are giving you only spurious spare parts. In all the spare parts, you find "Made in U.S.A." that means it is original but "U.S.A." is a place in "Maharashtra" USA means "Ulhasnagar Sindhi Association", which are getting and mentioned in your spare parts. In Ulhasnagar, they have got an Association where they manufacture all these parts and put the mark as "Made in U.S.A." In Ulhasnagar, they manufacture all parts where even the original company people are unable to manufacture. From Punjab, you know, what type of spare parts that you are receiving. I am suggesting all these things so that atleast in future, your vehicles are fitted with original spare parts rather than duplicate and spurious parts which would go half way leading to disastrous accidents and further leading to the deaths of so many precious lives. I would very much request the Hon'ble Minister to see that spare parts are purchased only from the companies i.e., from the companies where you are getting your chassis. The only thing is that they are not prepared to give you any concessions or premiums for which you should be ready. Nobody is prepared for any type of premiums. They are giving premium upto 25%. Therefore, you are purchasing the duplicate spare parts.

SRI K. B. SHIVAJI.—It is already six O'Clock. We will continue this demand tomorrow.

CHAIRMAN.—The Hon'ble Member has covered the entire area and has been speaking for the past one hour. I request the Hon'ble Member to conclude his speech today.

SRI M. C. NANAJI.—I am also very much tired today. I will take not more than ten minutes tomorrow. I would be collecting one or two beautiful things for the information of the Hon'ble

Minister by to-night and I request the Chair to give me ten minutes tomorrow.

CHAIRMAN.—I request the Hon'ble Member to conclude his speech to-day. You can ask clarifications tomorrow.

SRI M. C. NANAIAH.—Sir, in your Department, there are hundreds of buses which require to be condemned immediately. Hundreds of buses are there which are to be condemned. They are plying even to-day carrying hundreds of passengers. Your Motor Vehicles Inspectors have been giving Fitness Certificates even without seeing the buses. This is a common practice that all of us know. I don't know what is the life of the vehicles as far as India is concerned and as far as Karnataka is concerned but in America, the life of the vehicle is hardly 2 years. After the second or third year, they must condemn the vehicle automatically. Here, vehicles of 1957 and 1960 are also on the roads under the guise of this fitness certificate issued by the Motor Vehicles Department. This is an area where I want your Departmental Officers to take action. I know that quite a substantial number of your departmental officers are absolutely honest and good. Please create a Cell and let them go into the whole matter and find out how many of these buses which are to be condemned. Their number may be of staggering limit and why should you give the fitness certificate for these buses to operate, I don't understand? This is the one area wherein you should post your persons because majority of the accidents are taking place on account of the fact that these vehicles are not in a good condition, leave alone the KSRTC buses but also other buses. I said earlier that one is afraid of travelling in your KSRTC buses but it is necessary to see that other buses are also not in a bad condition. I request your Department to take immediate action and see that the KSRTC buses which have outlived are condemned. There are number of taxis which don't have anything at all but these taxis are being allowed to ply. This is the area where your Officers, even without bringing it to your notice, can take effective measures but unfortunately, on account of the system which has been prevailing in the department, the system of Mamool, these buses and taxis are on the road. It is ultimately disastrous and will lead to dangerous and fatal accidents resulting in the deaths of very very precious lives.

Then, Sir, lastly, you have provided us a beautifully bound report and also a very smooth brochures are being supplied by the

KSRTC. These brochures are having beautiful get up. Well, this is very nice, as I said. If I just have a small rub over it, I feel something but not one of your 4500 buses has a smoothness of your brochure, why? You have seen your buses. I don't know even for months together, they don't even wash, whether they don't find time or whether they are arrogant or whether they would not get water to wash the buses, I don't know. We had been to Tamil Nadu and Kerala. We have seen the buses of Tamil Nadu. Those Corporation buses are neatly maintained and not even one single scratch is there on those buses. Maintenance is absolutely good. Is it not possible to maintain the buses here also? You must introduce a system of one driver and one bus or two drivers and one bus because in many of the long routes, you have got change-over system where one driver will drive for 300 KMs and subsequently, another driver will come and he will cover the remaining distance. Why should you not have this system? Unless you identify a driver with a particular bus, unless you inculcate in him the habit that this is my vehicle, it is not possible to keep the buses in good condition. If we go on changing buses every day, the tendency to maintain the buses will not be there in the drivers. This is where I request the Department to see introduce the new system suggested by me. How many Drivers are there in your KSRTC? I think there must be 15,000-16,000 Drivers or so. You can earmark drivers for particular buses, i.e., who should operate and which bus. If this is done, the question of involvement will be there for him that this is his bus; on the other hand, if you put another driver tomorrow and again some other driver day after tomorrow, the result is that 5-6 drivers operate one bus within a period of 24 or 48 hours and nobody takes interest to keep the bus clean. Therefore the present system should be changed immediately if you want to maintain your buses properly. I request you to see that the involvement of drivers is there in the maintenance of your vehicles. Therefore, I said one driver, one bus or two drivers one bus system should be introduced and if that is done, I am sure over a period of one year, you will find a significant change. I would request the Hon'ble Minister to take note of my suggestion because I am maintaining my car very well. It is only due to my involvement. Therefore, there is no improvement unless you see that involvement of drivers is there for maintenance. There may be some objections from some quarters but your Officers can do it on an experimental measure in a particular sector and if it proves well, extend it to the entire State. I wanted

to make two or three important suggestions but for want of time, I will conclude my speech and my other friends will take up those things. I am very grateful for the opportunity given to me and I am also grateful to the Hon'ble Minister for having listened to me inspite of his bad health.

Thank you.

CHAIRMAN—Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 1 P M.

[The House adjourned at Ten Minutes Past Six of the Clock to meet again on Tuesday, the 6th July 1982 at One of the Clock.]